

## Stand van zaken aanbevelingen rapport Ruys

### Gericht aan minister BZK

| Nr.      | Aanbeveling                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Stand van zaken                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6        | De Minister van BZK benoemt een <b>interim-bestuur</b> . Dit interim-bestuur is verantwoordelijk voor de herstart van het Huis en daarmee zowel voor de huidige werkzaamheden van het Huis als voor de uitvoering van de aanbevelingen van dit rapport om te komen tot <b>het Huis voor Klokkenluiders 2.0</b> . De huidige directeur ondersteunt het interim-bestuur bij deze werkzaamheden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Conform aanbeveling uitgevoerd, zie ook de Kamerbrief van 15 februari 2019. <sup>1</sup>                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 7        | Laat <b>de transitieperiode</b> tot benoeming van het interim-bestuur zo <b>kort</b> mogelijk zijn.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Conform aanbeveling uitgevoerd, zie ook de Kamerbrief van 15 februari 2019.<sup>2</sup></li> <li>• Per 1/7/18 is de nieuwe voorzitter benoemd. Per 11/3/19 zijn de bestuursleden advies en onderzoek benoemd.</li> </ul>                                                                                               |
| 8        | Kies in de structurele situatie voor een bestuur met een voorzitter en twee leden. Alle leden zijn verantwoordelijk voor het <b>functioneren van het Huis als geheel</b> en voor het realiseren van een open en op samenwerking gerichte werkwijze binnen en tussen de afdelingen. Stel een <b>bestuursreglement</b> op en leg dit voor aan de Minister van BZK.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Benoeming bestuur bestaande uit drie personen is uitgevoerd.</li> <li>• Bestuursreglement is goedgekeurd.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                   |
| 9        | Benoem in de structurele situatie <b>eerst de voorzitter</b> en daarna in overleg met de voorzitter de twee andere leden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Conform aanbeveling uitgevoerd.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 10<br>11 | <p>De <b>voorzitter</b> is eindverantwoordelijk voor het functioneren en de kwaliteit van het Huis, is het boegbeeld en vertegenwoordigt het Huis actief naar buiten. Hij/zij moet besluiten kunnen nemen over de inrichting/de werkwijze en moet actief geïnformeerd zijn/worden, ook over (geanonimiseerde) casuïstiek. De voorzitter is eerste aanspreekpunt voor de stafmedewerkers en de afdeling Kennis &amp; Preventie. De voorzitter is <b>twee à drie dagen</b> per week beschikbaar.</p> <p>De <b>leden van het bestuur</b> zijn medeverantwoordelijk voor het functioneren van het Huis als geheel en zijn voorts het eerste aanspreekpunt voor de afdeling Advies respectievelijk de afdeling Onderzoek. Zij zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit en de besluitvorming ten aanzien van de individuele casuïstiek binnen de afdeling en dragen zorg voor een goede samenwerking en overdracht tussen beide afdelingen. Zij zijn <b>één à twee dagen</b> per week beschikbaar.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voorzitter is per 1/7/18 benoemd. Het aantal beschikbare werkdagen is tijdelijk verruimd naar drie en een halve dag per week.</li> <li>• Voor de overige bestuursleden is het aantal beschikbare werkuren tijdelijk verruimd naar twee dagen per week.</li> <li>• Raakvlak met adviespunt 8 van Van Zutphen</li> </ul> |

<sup>1</sup> Kamerstukken II, 2018/19, 33258, Q.

<sup>2</sup> Kamerstukken II, 2018/19, 33258, nr. 39.

| Nr. | Aanbeveling                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Stand van zaken                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 22  | <p>Verduidelijk bij de eerstkomende wijziging van de wet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De verantwoordelijkheden van de bestuursleden. Hierbij kan explicieter worden dat de bestuursleden onder eindverantwoordelijkheid van de voorzitter gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het functioneren van het Huis als geheel en dat de scheiding van advies en onderzoek betrekking heeft op individuele casuïstiek.</li> <li>• De omschrijving van de ontvankelijkheid van onderzoek zodat conform de intenties van de wet recht wordt gedaan aan de ongelijkheid van het speelveld voor de klokkenluider.</li> <li>• Het belang van preventie, integriteitsonderzoek en voorlichting als taken van het Huis.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voor zover nodig wordt de wet in het komende wetstraject verduidelijkt, zie adviespunt 2 van Van Zutphen.</li> <li>• Dit punt wordt meegenomen in de evaluatie.</li> <li>• Wordt overgenomen, zie adviespunt 5 van Van Zutphen.</li> </ul> |
| 23  | <p>Evalueer het functioneren van het Huis conform artikel 20 van de wet over uiterlijk 2,5 à 3 jaar (na verschijnen rapport Ruys in december 2017). Na de herstart verdient het Huis 2.0 enige tijd om zich opnieuw te bewijzen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Streven is de evaluatie van de wet in het voorjaar van 2020 uit te voeren, zie adviespunt 2 van Van Zutphen.</li> </ul>                                                                                                                    |
| 24  | <p>Bezie afhankelijk van de uitkomsten van de interne beoordeling van af te ronden onderzoeken van het Huis bij de wetsevaluatie de volgende punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Moet de relatie met het strafrecht expliciet worden opgenomen in de wet?<sup>3</sup></li> <li>• Is de bescherming van de klokkenluider met deze wet voldoende?</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Deze punten worden meegenomen in de evaluatie.</li> <li>• Bescherming van de klokkenluider wordt in ieder geval versterkt door omkering van de bewijslast (implementatie EU-richtlijn).</li> </ul>                                         |

<sup>3</sup> Zie artikel 69 van de Rijkswet Onderzoeksraad voor veiligheid.

## **Stand van zaken aanbevelingen advies Van Zutphen**

### **I. Gericht aan minister BZK**

| Nr. | Advies                                                                                                                                                         | Stand van zaken                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1   | Start spoedig met regelmatig overleg tussen het bestuur van het Huis en u en uw ambtelijke top over organisatorische zaken.                                    | <ul style="list-style-type: none"><li>• Vanaf september 2018 vindt overleg plaats tussen de ambtelijke top van BZK en het bestuur van het Huis over diverse onderwerpen.</li><li>• Minister van BZK blijft zelf ook in gesprek met het bestuur, met als gezamenlijke inzet om van het Huis een goed functionerende organisatie te maken.</li></ul> |
| 2   | Start spoedig met de evaluatie van de wet en de voorbereiding voor de implementatie van de richtlijn.                                                          | <ul style="list-style-type: none"><li>• Streven is om de implementatie van de richtlijn en de evaluatie te laten samenkomen in één wetstraject.</li><li>• Om de EU-richtlijn tijdig (d.w.z. voor december 2021) te kunnen implementeren dient de evaluatie van de wet in het voorjaar van 2020 te worden uitgevoerd.</li></ul>                     |
| 3   | Betrek de huidige structuur en samenstelling van het bestuur bij de komende evaluatie.                                                                         | Overgenomen: wordt betrokken bij de komende evaluatie.                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 4   | Breng alle andere vormen van ondersteuning (dan bij het Huis belegd) onder bij andere organisaties dan het Huis, en zoek daarbij aansluiting bij de richtlijn. | Voornemen is om voor de zomer van 2020 een verkenning uit te voeren naar mogelijkheden voor deze ondersteuning. De mogelijkheden die de EU-richtlijn hiervoor optioneel biedt, zullen eveneens worden betrokken.                                                                                                                                   |
| 5   | Maak het Huis een kennisinstituut en veranker dit in de wet.                                                                                                   | Wordt betrokken bij het komende wetstraject.                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

## II Gericht aan minister BZK en het bestuur

| Nr. | Advies                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Geef aan de medewerkers van het Huis alleen verzoeken om onderzoek in behandeling die het Huis sinds 1 januari 2019 heeft ontvangen.</li> </ul>                                      | Het bestuur heeft laten weten daartoe het initiatief te nemen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 7   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Beleg bij externe deskundigen de advisering (aan het Huis) over de behandeling van elk van de verzoeken om onderzoek die vóór 1 januari 2019 bij het Huis zijn ingediend.</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 8   | Werk samen als één bestuur dat gezamenlijk en integraal verantwoordelijk is voor het Huis. Ga daarbij voorbij aan het wettelijke verschil tussen de portefeuilles advies en onderzoek.                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>Het bestuur heeft aangegeven deze zienswijze van de heer Van Zutphen te onderschrijven.</li> <li>De wet biedt voldoende ruimte om samen te werken als één bestuur dat gezamenlijk en integraal verantwoordelijk is voor het functioneren van het Huis. Hierbij geldt wel dat de scheiding tussen de advies- en de onderzoeksfase in een individuele casus voldoende geborgd moet zijn.</li> <li>Voor zover nodig wordt de wet in het komende wetstraject verduidelijkt.</li> </ul> |
| 9   | Formeer op korte termijn een kring van deskundigen, die na de evaluatie en aanpassing van de wet kan voortgaan als Raad van Advies.                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>Het bestuur heeft aangegeven dat het inmiddels actief overleg zoekt met deskundigen en stakeholders om te komen tot de inrichting van een maatschappelijke raad van advies</li> <li>Bij de evaluatie en de aanpassing van de wet zal worden gezien of een wettelijke verankering van deze Raad van Advies noodzakelijk is.</li> </ul>                                                                                                                                              |
| 10  | Bepaal de positie van de klokkenluider in onderzoeken naar misstanden en breng deze tot uitdrukking in de beschrijving van het onderzoeksproces in wetgeving en in het onderzoeksprotocol.                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Het bestuur van het Huis heeft aangegeven het Protocol afdeling Onderzoek op dit punt te analyseren en zo nodig aan te passen.</li> <li>Wordt betrokken bij de evaluatie van de wet.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|    |                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                          |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11 | Formuleer de adviestaak van het Huis zo, dat deze past bij de kerntaken van het Huis en zorg dat de werkprocessen en de wet aansluiten bij die adviestaak. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het bestuur van het Huis heeft meegedeeld dat zij hun protocollen op dit punt zullen aanscherpen.</li> <li>• De wet wordt op dit punt verduidelijkt.</li> </ul> |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|